

Nader onderzoek naar vlemuizen
Nieuw Graswijk te Assen

BügelHajema

Plek voor ideeën

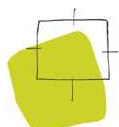
**Nader onderzoek naar vleermuizen
Nieuw Graswijk te Assen**

Inhoud

Rapport en bijlagen

21 juli 2010

Projectnummer 015.36.02.71.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	5
2	Protocol	7
3	Methode	9
4	Resultaten	11
5	Conclusie	13

A a n l e i d i n g

1

Er bestaan plannen om aan de Beilerstraat te Assen het verpleeghuis Nieuw Graswijk te slopen en te herbouwen elders in het plangebied. Daarnaast zullen woningen gerealiseerd worden aan de noordzijde van het terrein.

DOEL

In het kader van de Flora- en faunawet is het, in aanvulling op het vooronderzoek (Advies Natuurwaarden Nieuw Graswijk te Assen, 2009), noodzakelijk te achterhalen welke soorten vleermuizen in het plangebied voorkomen, vast te stellen hoe ze gebruikmaken van het gebied en eventuele verblijfplaatsen aan te wijzen. Tevens dient te worden vastgesteld of de ontwikkelingen mogelijk negatieve effecten zullen hebben op aanwezige soorten. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd en staan in tabel 3 van de Flora- en faunawet en in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor de vernietiging van vaste verblijfplaatsen moet een ontheffing worden aangevraagd.

Dit rapport beschrijft de resultaten en de conclusies van het nader onderzoek naar vleermuizen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden van juli 2009 tot en met juli 2010 en is uitgevoerd volgens het protocol voor vleermuisinventarisaties dat door het Netwerk Groene Bureaus is opgesteld.

Protocol 2

Alle vleermuizen in Nederland zijn streng beschermde soorten (tabel 3) en wettelijk beschermd in hun voortbestaan. Een ruimtelijk plan mag daarom niet worden vastgesteld wanneer de verboden van artikelen 9 tot en met 11 worden overtreden, tenzij een ministeriële ontheffing kan worden verleend. Voor deze soorten geldt in principe geen vrijstelling. Voor verstoring van deze soorten en van vogels kan slechts onder bepaalde voorwaarden ontheffing worden verleend. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig moeten worden gemitigeerd en gecompenseerd dat geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep.

Om het effect van de ontwikkeling op vleermuizenpopulaties af te wegen, moet ten minste worden vastgesteld:

- of vleermuizen in het plangebied voorkomen;
- of vleermuizen een verblijfplaats hebben in het plangebied;
- om welke soort of soorten het gaat;
- voor welke aantallen het plangebied van belang is;
- welk gebruik van het plangebied wordt gemaakt en wat daarin essentieel is;
- of er mogelijk indicaties zijn voor geslacht of leeftijd (kolonie, kraamkolonie, solitair).

In 2007 is op initiatief van het Netwerk Groene Bureaus een protocol¹ ontwikkeld voor inventarisaties van vleermuizen als 'nader onderzoek' in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 of het beleidskader voor de Ecologische Hoofdstructuur. Het protocol gaat uit van de gebiedsfuncties winterverblijf, zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf, vliegroute en jachtgebied. Voor het inventariseren van elk van deze zes functies zijn per vleermuissoort een aantal, een periode van het jaar en de minimale duur van het veldbezoek vastgelegd. Verder worden eisen gesteld aan de weersomstandigheden en de te gebruiken apparatuur.

¹ GaN, NGB en Zoogdiervereniging, 2009 Vleermuisprotocol versie 2 april 2009. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, www.gegevensautoriteitnatuur.nl, Utrecht.

M e t h o d e 3

In het plangebied is de bebouwing geïnspecteerd op de aanwezigheid van mogelijke invliegopeningen en sporen (onder andere uitwerpselen) van vleermuizen. Vervolgens is een inventarisatie uitgevoerd in de vorm van avond- en ochtendbezoeken. Tijdens deze avond- en/of ochtendbezoeken zijn vliegende en baltsende vleermuizen waargenomen door de ultrasone geluiden die zij maken hoorbaar te maken met batdetectors (Pettersson D240X). Er zijn opnamen gemaakt van de vleermuizengeluiden met digitale opnameapparatuur (Creative Zen V en Edirol). Om met zekerheid vast te stellen welke soorten zijn waargenomen, werden deze opnames op de computer geanalyseerd. Tijdens de bezoeken is de aandacht gelijkmatig verdeeld over het plangebied en is geluisterd of vleermuizen van het plangebied gebruikmaken als verblijfplaats, jachtgebied of vliegroute. De avond- en ochtendbezoeken vonden plaats van juli 2009 tot en met juli 2010.

APPARATUUR

Resultaten

4

Inspectie gebouwen

Het plangebied is op 16 juli 2009 bezocht door de heer ing. D. Venema in het kader van de ecologische inventarisatie. Tijdens dit bezoek zijn de gebouwen en bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van mogelijke invliegopeningen en sporen (onder andere uitwerpselen) van vleermuizen. Op verschillende plekken van het verzorgingshuis zijn mogelijke invliegopeningen waargenomen. Het betreffen hier onder andere open stootvoegen. De bomen in het plangebied bieden geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen (Advies Natuurwaarden Nieuw Graswijk te Assen, 2009)

Avondbezoeken

Tabel 1 geeft de data weer van alle avondbezoeken en de daarbij behorende relevante gegevens. Voor alle bezoeken geldt dat ze plaatsvonden onder voor vleermuizen geschikte omstandigheden.

Tabel 1. Overzicht van de avondbezoeken

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
16-07-2009	21:30-23:45	21:52	zwakke wind, onbewolkt	19 °C
05-09-2009	20:15-22:45	20:15	zwakke wind, zwaar bewolkt	15 °C
13-09-2009	19:50-22:45	19:54	matige wind, zwaar bewolkt	16 °C
18-05-2010	21:05-23:15	21:30	Matige wind, half bewolkt	10 °C
13-07-2010	21:30-23:30	21:55	zwakke wind, bewolkt	16 °C

16 juli 2009, 18 mei en 13 juli 2010

Deze inventarisaties vonden plaats in de tijd dat vleermuizen zich ophouden in kraamverblijven en zomerverblijven. Alle bezoeken zijn afgelegd in de avond. Tijdens deze avonden zijn foeragerende exemplaren van gewone dwergvleermuis waargenomen boven de tuin aan de zuid- en zuidoostzijde van het plangebied. Ook langs de bomenrij aan de oostzijde van het plangebied foerageerden vleermuizen. Het betrof enkele individuen laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Rosse vleermuis vloog hoog over vanuit het Asserbos.

Er zijn bij deze inventarisaties geen uitvliegende vleermuizen waargenomen.

5 en 13 september 2009

Deze inventarisaties vonden plaats in de tijd dat vleermuizen zich ophouden in zomerverblijven en paarverblijven. Tijdens deze veldbezoeken zijn roepende mannetjes gewone dwergvleermuis waargenomen. De eerste avond slechts eenmaal aan de zuidwestzijde van het plangebied. De tweede avond zijn voor-

al aan de noordoostzijde roepjes gehoord. Het betrof echter slechts enkele waarnemingen. Mannetjes van gewone dwergvleermuis vliegen in de paartijd roepend rond in een straal van ongeveer 200 m rond hun verblijfplaats. Bij hun verblijfplaats is de roepactiviteit het hoogst en zijn de vleermuizen het meest actief aanwezig. De waargenomen roepactiviteit in het plangebied was echter dermate laag dat kan worden aangenomen dat er geen paarverblijven in het plangebied aanwezig zijn. Waarschijnlijk betrof het mannetjes met een verblijfplaats in de directe omgeving van het plangebied.

Uitvliegende exemplaren zijn niet waargenomen tijdens deze twee avonden.

In het plangebied zijn daarnaast foeragerende exemplaren gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen, met name boven de tuin aan de zuid- en zuidoostkant van het verzorgingshuis.

Op beide avonden zijn enkele exemplaren rosse vleermuis waargenomen, hoog overvliegend vanuit het Asserbos.

Conclusie 5

Verspreid over de periode juli 2009 tot juli 2010 is het terrein op het voorkomen van vijf gebruiksfuncties van vleermuizen geïnventariseerd. Het onderzoek wijst uit dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger in het plangebied voorkomen.

Boven de tuin in het zuid- en zuidoosten van het plangebied wordt gevoerd door gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Ook langs de bomenrij in het oosten van het plangebied en boven het aangrenzende perceel in het noordoosten zijn jagende individuen van laatvlieger en gewone dwergvleermuis waargenomen. Van een vliegroute is in het plangebied geen sprake.

Wettelijke verplichtingen

Hoewel foeragerende vleermuizen zijn waargenomen, is het plangebied geen essentieel foerageergebied voor de voorkomende vleermuizen. Er is voldoende vergelijkbaar biotoop in de omgeving aanwezig. Bovendien blijft de opgaande begroeiing aan de oostzijde van het plangebied grotendeels intact en zullen nieuwe tuinen worden gerealiseerd waardoor het plangebied zowel tijdens als na de werkzaamheden geschikt foerageergebied zal zijn.

Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld in het plangebied, er hoeft derhalve geen ontheffingsaanvraagprocedure te worden gestart. De beoogde werkzaamheden kunnen met betrekking tot voorkomende vleermuissoorten doorgang vinden.

Colofon

Opdrachtgever
Stichting Interzorg Noord-
Nederland

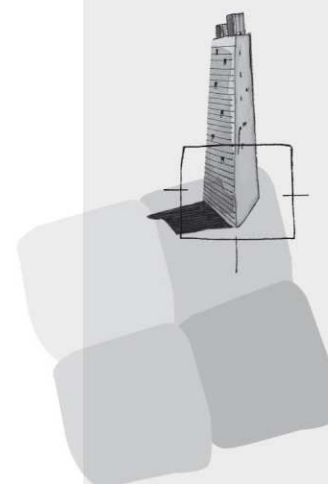
Contactpersoon
De heer B. Roest

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw mr. P.C.M. Smit
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
015.36.02.71.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort